

powodu pandemii mógł wygenerować dodatkowe możliwości wolontariatu. Dlatego, choć można powiedzieć, jak COVID-19 wpłynął na sposób udziału ludzi w wolontariacie, poziom wolontariatu w skali globalnej prawdopodobnie nie zmienił się z powodu pandemii⁵.

Raport opracowany na zlecenie Europejskiego Komitetu Ekonomiczno-Społecznego wskazuje z kolei na znaczące zróżnicowanie wolontariatu (np. pod względem formy i poziomu konkretnych działań) w państwach członkowskich UE. Najważniejszym wnioskiem z rzeczonego badania jest to, że w całej Europie powstaje nowa infrastruktura wolontariatu oparta na dwóch elementach: zaangażowaniu osób trzecich oraz spontanicznym wolontariacie. Pierwszy komponent odnosi się do firm (wolontariat korporacyjny), instytucji edukacyjnych (*service learning, community service*), rządu (*welfare volunteering*) lub specyficznych pośredników (centra wolontariatu). Modele „trzeciej strony” zawsze obejmują dwie organizacje - nadawcę i odbiorcę - które wspólnie oferują możliwości i kierują wolontariuszami. Nadawca kanalizuje energię wolontariuszy i pomaga im szukać możliwości działania, podczas gdy odbiorca oferuje wolontariuszy. Drugi element nowej infrastruktury wolontariatu to wolontariat spontaniczny. Zwykle wiąże się z kryzysami (np. trzęsieniami ziemi, przybyciem uchodźców czy ostatnio pandemią COVID-19). Przykłady spontanicznego wolontariatu można zaobserwować w całej Europie. Największym wyzwaniem związanym z napędzanym kryzysem spontanicznym wolontariatem jest ilość czasu, jaką ludzie mogą poświęcić na wolontariat oraz utrzymanie aktywności wolontariackiej⁶.

Wyniki zrealizowanych wcześniej porównawczych badań realizowanych w skali krajów Unii Europejskiej, pozwalają stwierdzić, że we wszystkich pomiarach wartości systematycznego wolontariatu długoterminowego Polska regularnie zajmuje jedno z ostatnich miejsc i wykazuje się wskaźnikami poniżej średniej europejskiej⁷. Najmniej korzystnie we wszystkich statystykach wygląda

⁵ United Nations Volunteers (UNV) programme (2021). 2022 State of the World's Volunteerism Report. Building equal and inclusive societies. Bonn.

⁶ European Economic and Social Committee (2022). New trends in the development of volunteering in the European Union

⁷ Brak jak dotąd jednolitych metodologicznie i obejmujących całą społeczność europejską porównawczych badań pod nadzorem EUROSTATU. Jedynymi spójnymi metodologicznie w skali międzynarodowej były badania Eurobarometr 75.2 zleczone we wspomnianym roku wolontariatu przez Parlament Europejski i przeprowadzone przez TNS Opinion & Social. Międzynarodowa Organizacja Pracy (ILO) stworzyła i zleciła implementację ściśle określonej struktury badawczej, tzw. podręcznik badania pracy wolontariackiej (*Manual of the measurement of volunteer work*). Kilka krajów zrealizowało te zalecenia oraz przeprowadziło badania, między innymi uczynił to Główny Urząd Statystyczny. W roku 2009 w ramach przygotowań do Roku Wolontariatu spróbowano stworzyć ogólnoeuropejskie kompendium o stanie wolontariatu zleczone przez unijną agencję EAC-EA i na tej podstawie powstał w 2010 raport *Volunteering in the European Union*.